

លទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាពីបណ្តាញ CSOs

ការពិភាក្សាទៅលើជម្រើសនៃការអនុវត្តវេជ្ជបូកនៅកម្ពុជា

ជម្រើស៣ផ្សេងគ្នាពាក់ព័ន្ធនឹងវេជ្ជបូក៖

ជម្រើសទី១) វេជ្ជ+ផ្នែកតាមគម្រោង (Project based REDD+)

ជម្រើសទី២) វេជ្ជ+ថ្នាក់ក្រោមជាតិ (Sub-national REDD+)

ជម្រើសទី៣) វេជ្ជ+ថ្នាក់ជាតិ (National REDD+)

អនុសាសន៍៖

- សុំពិគ្រោះយោបល់ឲ្យបានទូលំទូលាយ មុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្ត

ការជ្រើសរើសជម្រើសវេជ្ជបូកថ្នាក់ជាតិ (National REDD+)៖

1. រដ្ឋាភិបាលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើការកាត់បំប្លែងព្រៃឈើ និង ការបំភាយឧស្ម័ន។
2. អាចដោះស្រាយនូវកត្តាជម្រុញឲ្យមានការកាត់បំប្លែងព្រៃឈើក្នុងប្រទេសទាំងមូល។ ប៉ុន្តែបើសិនជាអនុវត្តវេជ្ជបូក ផ្នែកតាមគម្រោង គឺអាចដោះស្រាយបានតែកត្តាជម្រុញឲ្យមានការកាត់បំប្លែងព្រៃឈើតែក្នុងកម្រិតគម្រោងទេ។
3. កាត់បន្ថយឈ្នួញកណ្តាលក្នុងការលក់កាបូន។
4. ការផ្ទៀងផ្ទាត់ត្រូវធ្វើឡើងដោយ UNFCCC។
5. ហិរញ្ញវត្ថុវេជ្ជបូកនៅថ្នាក់ជាតិ អាចរួមវិភាគទានដល់សេចក្តីត្រូវការកម្រិតគោលនយោបាយ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលនានា
6. អ្នកផ្តល់ជំនួយ និងមូលនិធិអាកាសធាតុបៃតង (Green Climate Fund) មានបំណងគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំង ដល់ប្រទេសមួយចំនួន ឲ្យប្តូរមកអនុវត្តតាមវិធានទាំងស្រុង ដែលបានព្រមព្រៀងដោយ UNFCCC។

ការជ្រើសរើសជម្រើសវេជ្ជបូកថ្នាក់ក្រោមជាតិ៖

១. អនុវត្តគម្រោងផ្ទាល់
២. ជម្រុញវិមជ្ឈការ
៣. គាត់យល់ច្បាស់ពីស្ថានភាព/បញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍
៤. ជំរុញអោយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានថ្នាក់ក្រោមជាតិយល់ដឹងពីវេជ្ជបូក
៥. បញ្ជ្រាបការអនុវត្តវេជ្ជបូកក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/ស្រុក/ខេត្ត

- ៦. សង្គមស៊ីវិលអាចធ្វើការសហការណ៍ជាមួយសហគមន៍យ៉ាងជិតស្និទ្ធ
- ៧. ការពិគ្រោះយោបល់ និងទទួលយោបល់ត្រលប់លៀន និងដោះស្រាយទាន់សភាពការណ៍
- ៨. មានឱកាសក្នុងការសម្រេចចិត្តពីថ្នាក់សហគមន៍បានច្រើន
- ៩. ការប្រើប្រាស់ថវិកាមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផលជាង

អនុសាសន៍រួម៖

- ១. ត្រូវអោយនិយមន័យព្រៃឈើនៅក្នុងដេបូក និងការអនុវត្តដេបូក តែទៅលើព្រៃធម្មជាតិ និងព្រៃស្ដារឡើងវិញ។
- ២. ត្រូវបញ្ឈប់ការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទាននានា ដែលមានការប៉ះពាល់ដល់ព្រៃធម្មជាតិ និងជីវៈចម្រុះ ។
- ៣. ត្រូវមានយន្តការច្បាស់លាស់ និងបន្ទាន់ ក្នុងការទប់ស្កាត់ការបាត់បង់ព្រៃធម្មជាតិ ដែលបច្ចុប្បន្នការបាត់បង់ព្រៃធម្មជាតិកាន់តែកើនឡើង ។¹
- ៤. ត្រូវមានយន្តការក្នុងការផ្លាស់ប្តូរការអនុវត្តដេបូក ផ្អែកតាមគម្រោងទៅដេបូកថ្នាក់ជាតិ រឺថ្នាក់ក្រោមជាតិ។
- ៥. ត្រូវគាំទ្រគម្រោងសាកល្បងដេបូក សម្រាប់ជាបទពិសោធន៍ និងជាមេរៀន ក្នុងការអនុវត្តដេបូកថ្នាក់ជាតិ។
- ៦. យន្តការការអនុវត្តដេបូកថ្នាក់ជាតិ ត្រូវមានការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវឲ្យអង្គការសង្គមស៊ីវិលចូលរួមតាមដានការអនុវត្តកម្មវិធីដេបូកគ្រប់ដំណាក់កាល និងពេញលេញ(ទៅតាមជំនាញ?)។
- ៨. ត្រូវផ្តល់ចំណេះដឹងអំពីដេបូកដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។
- ៩. វិភាគទានក្នុងការអនុវត្តដេបូក ត្រូវផ្តល់ទៅឲ្យថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងសហគមន៍ អោយបានច្រើនជាង នៅថ្នាក់ជាតិ ។
- ១០. បញ្ចូលការអនុវត្តដេបូកក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ/ស្រុក/ខេត្ត។
- ១១. ការទទួលបានពីការអនុវត្តកម្មវិធីដេបូក ត្រូវតែផ្តល់ទៅឲ្យប្រជាសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជនជាតិដើមភាគតិច ។
- ១២. ព័ត៌មានក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីដេបូក ត្រូវតែចែករំលែកទៅភាគីពាក់ព័ន្ធជាសាធារណៈ រួមទាំងព័ត៌មានថវិកា។
- ១៣. កម្មវិធីដេបូកត្រូវតែមានតម្លាភាព។
- ១៤. ត្រូវមានយន្តការតាមដាន និងលំហូរព័ត៌មានច្បាស់លាស់ រួមទាំងលំហូរថវិកា។

¹ ព្រៃឈើក្នុងប្រទេសកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៣ មាន៧២.១១ ភាគរយ នៃផ្ទៃប្រទេស ដល់ ២០១៣ នៅសល់តែ ៤៦.៣៣ភាគរយ <http://www.opendevelopmentcambodia.net/briefings/forest-cover/>